

Justitsministeriet

Civil- og Politiafdelingen

Kontor: Færdsels- og våbenkontoret
Sagsnr.: 2006-157-0018
Dok.: LFA40371

Besvarelse af spørgsmål nr. 4 af 7. april 2006 fra Folketingets Retsudvalg vedrørende forslag til folketingsbeslutning om at forhøje hastighedsgrænsen på motorveje for biler med campingvogne (B 59).

Spørgsmål:

”Ministeren bedes vurdere muligheder for at harmonisere hastigheder på motorveje for campingkøretøjer, lastbiler og busser. Der ønskes en vurdering for hhv. 90 og 100 km/t.”

Svar:

Justitsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet udtalelser fra Rigspolitichefen, Politimesterforeningen, Politidirektøren i København, Transport- og Energiministeriet, Rådet for Større Færdselssikkerhed og FDM.

Rigspolitichefen har oplyst følgende:

”Det er Rigspolitichefens opfattelse, at en generel forhøjelse af hastighedsgrænserne på motorveje til 90 eller 100 km/t for de anførte køretøjstyper ud fra et færdselssikkerhedsmæssigt synspunkt må anses for betænkeligt, idet højere hastighed må antages at indebære større risiko for trafikulykker og dermed følgevirkninger i form af dræbte og tilskadede.”

Politimesterforeningen har oplyst følgende:

”Det er foreningens opfattelse, at en generel forhøjelse af hastighedsgrænserne på motorveje til 90 eller 100 km/t for de anførte køretøjstyper ud fra et færdselssikkerhedsmæssigt synspunkt må anses for betænkeligt, idet højere hastighed alt andet lige må antages at indebære risiko for flere og mere alvorlige trafikulykker.”

Politidirektøren i København har oplyst følgende:

”Af hensyn til færdselssikkerheden kan Københavns Politi ikke anbefale, at hastighedsgrænsen på motorveje for campingkøretøjer, lastbiler og busser hæves til 90 eller 100 km/t, uanset om forøgelsen betinges af et generelt overhalingsforbud på motorveje.

Der kan i den forbindelse henvises til det anførte i Københavns Politis udtalelse af 20. februar 2006 til Justitsministeriet vedrørende samme forslag til folketingsbeslutning om, at et lille vogntog bestående af eksempelvis en personbil tilkoblet en campingvogn ofte besidder ringe køreegenskaber, hvilket viser sig ved høj hastighed, hvor vogntoget bliver ustabil, og der dermed er risiko for, at føreren mister herredømmet over køretøjet.”

Justitsministeriet kan oplyse, at den nævnte udtalelse af 20. februar 2006 er sendt til Folketingets Retsudvalg ved Justitsministeriets besvarelse af 11. april 2006 af spørgsmål nr. 1 vedrørende beslutningsforslaget.

Transport- og Energiministeriet har til brug for sin udtalelse indhentet udtalelser fra Vejdirektoratet og Færdselsstyrelsen.

Vejdirektoratet har til Transport- og Energiministeriet oplyst følgende:

”Den 1. maj 2001 indledtes et forsøg med forhøjelse af hastighedsgrænsen fra 70 til 80 km/t for lastbiler, lastbilvogntog samt køretøjer med tilkoblet registreringspligtigt påhængskøretøj, herunder campingvogne. Busser over 3.500 kg havde i forvejen en hastighedsgrænse på 80 km/t på motorveje. Samtidig iværksatte Vejdirektoratet et forsøg med overhalingsforbud for ovennævnte køretøjer på udvalgte motorvejsstrækninger.

Forsøget viste, at hastigheden for de pågældende køretøjer ikke er steget som følge af ændringen af hastighedsgrænsen, og der er heller ikke konstateret signifikant flere ulykker med disse køretøjer. Forklaringen er, at køretøjerne i forvejen havde en gennemsnitshastighed på næsten 90 km/t, - dvs. væsentligt over både den gamle og den nye hastighedsgrænse på hhv. 70 og 80 km/t.

Lastbiler er den største gruppe køretøjer, som en eventuel hastighedsændring vil omfatte, men i henhold til Færdselsstyrelsens bekendtgørelse af 9. marts 2004 skal disse have monteret en hastighedsbegrænser på 90 km/t., jf. implementering af EU direktiv nr. 2002/85/EF og 2004/11/EF.

Vejdirektoratet har p.t. ingen viden om de faktiske hastigheder på motorveje for personbiler med påhængskøretøj som campingvogn eller trailer. Det kan ikke udelukkes, at nogle biler med campingvogne vil køre lidt hurtigere end tilladt. Men med en højere hastighed må der forventes flere og mere alvorlige ulykker med disse køretøjer involveret pga. for kort bremselængde ved hårde opbremsninger for biler med campingvogne.”

Færdselsstyrelsen har til Transport- og Energiministeriet oplyst følgende:

”Først skal bemærkes, at det ikke er muligt at harmonisere hastigheden til 100 km/t, da lastbiler ifølge EF-direktiv 2002/85/EF og 2004/11/EF skal have en hastighedsbegrænsning, der er indstillet således, at lastbilen ikke kan overskride 90 km/t.

En harmonisering af hastighedsgrænsen til 90 km/t vil ikke indebære nogen væsentlig ændring i hastigheden for lastbiler og lastbilvogntog, da disse er begrænset til maks. 90 km/t og i praksis alle kører næsten 90 km/t. Trafiksikkerheden for disse køretøjer vil derfor ikke ændres mærkbart fra situationen i dag.

Færdselsstyrelsen har derimod ikke dokumentation for, at campingvogntog generelt er fuldt ud stabile ved hastigheder på 90 km/t. I Tyskland har man således ment, at der skulle stilles en række særlige krav, herunder vægtbegrænsning, til campingvogntog, der vil køre hurtigere end 80 km/t, og så vidt det er Færdselsstyrelsen bekendt, har ingen EU-lande (bortset fra Frankrig, der slet ikke har vogntogsbestemte hastighedsgrænser) en tilladt hastighed for campingvogntog, der overstiger 80 km/t.

Det er bilfabrikanterne, der bestemmer, hvilken campingvognsvægt en given bilmodel må trække. Færdselsstyrelsen skal derfor foreslå, at bilimportørerne høres, forinden der tages endelig stilling til spørgsmålet, herunder om hvilken hastighed bilfabrikanterne generelt har baseret deres oplysning om største campingvognsvægt på. Det skal bemærkes, at der bør være en vis sikkerhedsmargin mellem **tilladt** hastighed og den maksimalt, teknisk forsvarelige hastighed af vogntoget, så en mindre hastighedsoverskridelse ikke straks fører til, at vogntoget overskrider den kritiske hastighed og kommer i slinger ved den mindste, lille påvirkning.

Det skal tilføjes, at man må forvente, at nogle busser og campingvogntog vil øge hastigheden til over de 90 km/t, fordi førerne mener, at det kan man tillade sig uden at få en bøde. Dette vil give et fremkommelighedsproblem (som tidligere omtalt af Vejdirektoratet), når køretøjer med tætliggende hastigheder overhaler.”

Transport- og Energiministeriet har oplyst, at ministeriet kan henholde sig til de indhentede udtalelser fra Færdselsstyrelsen og Vejdirektoratet. Transport- og Energiministeriet har i den forbindelse oplyst følgende:

”Som det fremgår, er det ifølge EF-direktiv 2002/85/EF og 2004/11/EF principielt muligt at harmonisere hastigheden til 90 km/t, men derimod ikke til 100 km/t. Det er Færdselsstyrelsens vurdering, at der ikke er dokumentation for, at campingvogntog generelt er fuldt ud stabile ved hastigheder på 90 km/t. Færdselsstyrelsen henviser imidlertid i den forbindelse til den tyske ordning med vægtbegrænsning, som umiddelbart vurderes at kunne afhjælpe problemer med ustabilitet, jf. bemærkningerne til spørgsmål 3 ovenfor. Styrelsen foreslår, at bilimportørerne i givet fald høres i sagen, idet det er bilfabrikanterne som afgør påhængsvognes vægt i forhold til bilmodeller.

Vejdirektoratet bemærker, at gennemsnitshastigheden for lastbiler, lastbilvogntog og busser over 3500 kg er næsten 90 km/t, dvs. væsentligt over den nuværende grænse på 80 km/t. Vejdirektoratet har ikke viden om de faktiske hastigheder på motorveje for personbiler med campingvogn, og bemærker, at det ved en forøgelse af hastighedsbegrænsning

gen ikke kan udelukkes, at nogle biler med campingvogne vil køre lidt hurtigere end normalt.

Ud fra en samlet vurdering kan Færdselsstyrelsen og Vejdirektoratet ikke anbefale at indføre en harmonisering til f.eks. 90 km/t.

Erfaringerne fra den tyske ordning vil imidlertid blive fulgt af både Færdselsstyrelsen og Vejdirektoratet. I fremtiden forventer Vejdirektoratet endvidere at kunne udvikle mere præcise hastighedsmålinger til bil med campingvogne og trailere på motorveje.”

Rådet for Større Færdselssikkerhed har oplyst følgende:

”Det er som nævnt veldokumenteret, at højere hastigheder øger antallet af alvorlige trafikulykker. Rådet for Større Færdselssikkerhed er derfor betænkelig ved, at der generelt indføres højere hastighedsgrænser på motorveje for biler med campingvogne, lastbiler og busser. Jo højere hastighedsgrænse, desto større ulykkesrisiko.

Ulykker med tunge køretøjer har overvejende meget alvorlige konsekvenser på grund af hastighed og vægt, og det er i tidligere dybdeanalyser af lastbilulykker dokumenteret, at hastighed har været en væsentlig faktor i de fleste ulykker.

Det er muligt, at ny køretøjsteknologi i de omhandlede køretøjer kan kompensere ulykkesrisikoen ved en højere hastighedsgrænse for disse. Hvis Færdselsstyrelsen har dokumentation herfor, og man kan undgå at skabe yderligere spredning i hastighedsgrænserne for forskellige køretøjer, vil en forsøgsordning være interessant.

Såfremt et af de fremsatte forslag realiseres, anbefaler Rådet, at det i lighed med vedtagelsen af den generelle hastighedsgrænse på 80 km/t for lastbiler, lastbilvogntog og biler med registreringspligtigt påhængskøretøj, sker på grundlag af en forsøgsordning, som nøje vurderer de trafiksikkerhedsmæssige effekter i forhold til trafikafvikling og fremkommelighed.

Det er desuden Rådet for Større Færdselssikkerheds vurdering, at der bør foreligge veldokumenterede udenlandske erfaringer med positiv eller neutral trafiksikkerhedsmæssig effekt af højere hastighedsgrænser på motorveje for biler med campingvogne, lastbiler og busser, før Rådet for Større Færdselssikkerhed kan anbefale, at de nuværende regler ændres.”

FDM har oplyst følgende:

”Angående muligheden for at forøge hastighedsgrænsen for både campingvogne, busser og lastbiler, stiller FDM sig tvivlende over for dette. Tunge køretøjer er i forvejen overrepræsenterede i uheldsstatistikken, og det er foreningens frygt, at en højere fartgrænse for disse køretøjer vil forværre trafiksikkerheden på bekostning af ikke mindst bilisterne.”

På baggrund af de indhentede udtalelser finder Justitsministeriet ikke, at hastigheden på motorveje for lastbiler, busser og biler med campingvogne bør forhøjes til 90 km/t eller 100 km/t.